

1. DATOS IDENTIFICATIVOS DA DISCIPLINA

CÓDIGO	
MATERIA	Escenografía
DISCIPLINA	Espazo escénico I
TITULACIÓN	Título Superior en Arte dramática
ESPECIALIDADE	Dirección de escena y dramaturxia.
ITINERARIO	
CURSO	3º curso
CRÉDITOS ECTS	3 ECTS
CARÁCTER	Obrigatoria
DEPARTAMENTO	Escenografía
CENTRO	ESAD de Galicia
COORDINADOR/A	David Mortol Moreno
DOCENTES	Nome e apelidos: Ana María Fernández Arteaga Horario de titorías: ver páxina web Despacho: Departamento Escenografía – Servizos 2 Contacto: arteaga@edu.xunta.es
DESCRIPCIÓN	Introdución a utilización dos principios de estrutura, forma, cor, espazo e volume aplicados ao deseño do espazo escénico. O traballo do director/a en relación co escenógrafo/a e o iluminador/a.
COÑECEMENTOS PREVIOS	
LINGUA EN QUE SE IMPARTE	Galego X Castelán X Inglés

2. COMPETENCIAS
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS DE GRAO

T1	Organizar e planificar o traballo de forma eficiente e motivadora.
T2	Recoller información significativa, analizala, sintetizala e xestionala adecuadamente.
T3	Solucionar problemas e tomar decisións que respondan aos obxectivos do traballo que se realiza.
T4	Utilizar eficientemente as tecnoloxías da información e a comunicación.
T7	Utilizar as habilidades comunicativas e a crítica construtiva no traballo en equipo.
T8	Desenvolver razoada e criticamente ideas e argumentos.
T13	Buscar a excelencia e a calidade na súa actividade profesional.

T14	Dominar a metodoloxía de investigación na xeración de proxectos, ideas e solucións viables.
COMPETENCIAS XERAIS DA TITULACIÓN	
X1	Fomentar a autonomía e autorregulación no ámbito do coñecemento, as emocións, as actitudes e as condutas, mostrando independencia na recollida, análise e síntese da información, no desenvolvemento de ideas e argumentos dunha forma crítica e na súa capacidade para a propia motivación e a organización nos procesos creativos.
X2	Comprender psicolxicamente e empatizar para entender e sentir as vidas, situacións e personalidades alleas, utilizando de maneira eficaz as súas capacidades de imaxinación, intuición, intelixencia emocional e pensamento creativo para a solución de problemas, desenvolvendo a súa capacidade para pensar e traballar con flexibilidade, adaptándose as demais persoas e as circunstancias cambiantes do traballo, así como a conciencia e o uso saudable do propio corpo e o equilibrio necesario para responder aos requisitos psicolóxicos asociados ao espectáculo.
X3	Potenciar a conciencia crítica, aplicando unha visión crítica construtiva ao traballo propio e ao dos demais, e desenvolvendo unha ética profesional que estableza unha relación adecuada entre os medios que utiliza e os fins que persegue.
X4	Comunicar, mostrando capacidade suficiente de negociación e organización do traballo en grupo, a integración en contextos culturais diversos e o uso das novas tecnoloxías.
X5	Fomentar a expresión e a creación persoal, integrando os coñecementos teóricos, técnicos e prácticos adquiridos; mostrando sinceridade, responsabilidade e xenerosidade no proceso creativo; asumindo o risco, tolerando o fracaso e valorando de maneira equilibrada o éxito social.
X7	Valorar a arte dramática como una actividade integrada na sociedade e na cultura galega, coas que comparte obxectivos e retos.
X8	Vincular a propia actividade teatral e escénica a outras disciplinas do pensamento científico e humanístico, ás artes en xeral e ao resto de disciplinas teatrais en particular, enriquecendo o exercicio da súa profesión cunha dimensión multidisciplinar.
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS DA ESPECIALIDADE	
ED1	Concibir propostas escénicas que fundamentan o espectáculo, xerando e analizando conceptos, textos e imaxes e valorando as súas propiedades representativas e a súa calidade estética.
ED2	Proxectar a composición do espectáculo, utilizando todos os coñecementos estéticos e técnicos necesarios sobre os diferentes linguaxes e códigos que participan na representación.
ED3	Planificar e conducir o proceso xeral de creación do espectáculo, aplicando a metodoloxía de traballo pertinente.
ED5	Investigar para concibir e fundamentar o proceso creativo persoal, tanto no que se refire a metodoloxía de traballo como a renovación estética.
ED6	Estudiar o feito escénico a partires de diferentes métodos e coñecer aspectos básicos na investigación escénica.
3. OBXECTIVOS DA DISCIPLINA	
1. Distinguir os diferentes elementos escénicos, usos e terminoloxía, que forman a caixa escénica.	COMPETENCIAS VINCULADAS T1,T2, T3, T4,T7,T8, T13,T14, X1, X2 X3, X4, X5, X7, X8, ED1, ED2, ED3, ED5, ED6

2. Coñecer as necesidades dun escenógrafo, valoralas e telas en conta	T1,T2, T3, T4,T7,T8, T13,T14, X1, X2 X3, X4, X5, X7, X8, ED1, ED2, ED3, ED5, ED6
3. Ter presente os condicionantes do espazo no que se vai a implantar a escenografía.	T1,T2, T3, T4,T7,T8, T13,T14, X1, X2 X3, X4, X5, X7, X8, ED1, ED2, ED3, ED5, ED6
4. Desenvolver sensibilidade estético	T1,T2, T3, T4,T7,T8, T13,T14, X1, X2 X3, X4, X5, X7, X8, ED1, ED2, ED3, ED5, ED6
5. Aprender a ver o material realizado polo escenógrafo.	T1,T2, T3, T4,T7,T8, T13,T14, X1, X2 X3, X4, X5, X7, X8, ED1, ED2, ED3, ED5, ED6
6. Fomentar a análise e a percepción do espazo a través da composición tridimensional.	T1,T2, T3, T4,T7,T8, T13,T14, X1, X2 X3, X4, X5, X7, X8, ED1, ED2,ED3, ED5, ED6
7. Asimilar os elementos compositivos mais básicos.	T1,T2, T3, T4,T7,T8, T13,T14, X1,X2 X3, X4, X5, X7, X8, ED1, ED2, ED3, ED5, ED6

4. CONTIDOS		
TEMAS	SUBTEMAS	SESIÓNS
1. 1. A caixa escénica e a súa terminoloxía. 2. Disposición de espazos e condicionantes de cada un deles.	1. Nomes e funcións das zonas e elementos que configuran a caixa escénica. Espazos circulares, de pasarela, 3 e 4 bandas, á italiana.... 2. Vestidura de escena	10
2. O traballo do escenógrafo e o resto de equipo artístico e técnico.	1. La profesión del escenógrafo. Competencias que debe desarrollar. 2. Lugar que ocupa o escenógrafo dentro de una producción teatral. 3. El trabajo del director/la en relación con el escenógrafo/la y el iluminador/la. 4. Condicionantes del diseño escenográfico.	8
3. Creadores de espazos escénicos.	1. Percorrido, coñecemento e análise das propostas de diversos creadores que traballan co espazo e a plástica escénica.	10

5. Introducción a composición espacial. Utilización dos seus principios de estrutura, forma, cor, espazo e volume aplicados ao bidimensionalidade e a tridimensionalidade.	1. Expresividade e creatividade. 2. Signos de comunicación. 3. A composición espacial. 4. A bidimensionalidade e a tridimensionalidade. 5. A cor na escena como ferramenta de expresión. 6. Os materiais e texturas. 7. A percepción visual do receptor como factor esencial a ter en conta.. 8. Estratexia estético estilística	17
TOTAL SESIÓNS		45

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE

Actividade / Número de horas	Presencial (horas)	Non presencial (horas)	Total
Actividades introdutorias	2		2
Exposición maxistral			
Exposición práctico-teórica	4	2	6
Práctica individual	20	22	44
Práctica colectiva	10	6	16
Obradoiro			
Seminarios			
Actividades complementarias			
Outros			
Titorías individuais	4	7	11
Titorías de grupo	2		2
Actividades de avaliación. Probas			
Presentacións / mostras Actividades de avaliación.	3	5	8
Revisión. Actividades de avaliación.	3		3
TOTAL	45	45	90
PORCENTAXE	50 %	50 %	100 %

6. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍAS DE ENSINANZA E APRENDIZAXE

Actividades	Descrición
Actividades introdutorias	Presentación xeral da materia: obxectivos, metodoloxía, criterios de avaliación, etc.

Exposición práctico-teórica	Explicación teórica para o desenvolvemento posterior dun proxecto de carácter práctico.
Práctica individual	O alumnado terá que desenvolver dun xeito individual pequenos proxectos de carácter práctico, co obxectivo de acadar as competencias necesarias.
Práctica colectiva	Prácticas enfocadas á participación activa en grupo, aos cambios de roles dentro dun proceso creativo, á capacidade de escoitar aos compañeiros, así como a capacidade de modificar as propostas persoais.
Actividades complementarias	Sempre que sexa posible, sería conveniente poder facer algunha visita fóra da escola coa finalidade de coñecer calquera actividade vinculada co temario do curso.

7. ATENCIÓN PERSONALIZADA

Titorías individuais	Sesións onde o docente e o alumnado revisan e aclaran as dúbidas concretas sobre os contidos relacionados co desenvolvemento da materia.
Titorías de grupo	Titorías enfocadas a aclarar as dúbidas relacionadas coas prácticas colectivas.

8. FERRAMENTAS DA AVALIACIÓN

8.1 Avaliación ordinaria

Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Realización e presentación dun dossier final que conteña todos os exercicios teórico-prácticos proposto en aula.	T1,T2, T3, T4,T7,T8, T13,T14, X1, X2 X3, X4, X5, X7, X8, ED1, ED2, ED3, ED5, ED6	80%

A participación, a disciplina a hora de realizar os traballos, a actitude na aula, a asistencia, a puntualidade, e o informe de titoría.	T1,T2, T3, T4,T7,T8, T13,T14, X1, X2X3, X4, X5, X7, X8, ED1, ED2, ED3, ED5, ED6	20%

8.2. Avaliación extraordinaria

Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Exame final de carácter teórico-práctico.	T1,T2, T3, T4,T7,T8, T14, X1, X2 X3, X4, X5, X7, X8, ED1, ED2, ED3,ED5, ED6	20%

O alumno/a terá que presentar un dossier que recollerá todos e cada un dos exercicios prácticos realizados ao longo do curso, xunto cunha memoria explicativa.	T1,T2, T3, T4,T7,T8, T14, X1, X2 X3, X4, X5, X7, X8, ED1, ED2, ED3,ED5, ED6	80%
O alumno que opte pola avaliación extraordinaria, deberá poñerse en contacto co profesor, con mínimo, un mes de antelación a data de entrega, para ser informado dos contidos dos mesmos e do seu correcto desenvolvemento.		

8.3 Avaliación específica para alumnado sen avaliación continua / ordinaria / extraordinaria

Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Exame final de carácter teórico-práctico.	T1,T2, T3, T4,T7,T8, T14, X1, X2 X3, X4, X5, X7, X8, ED1, ED2, ED3, ED5, ED6	20%
O alumno/a terá que presentar un dossier que recollerá todos e cada un dos exercicios prácticos realizados ao longo do curso, xunto cunha memoria explicativa.	T1,T2, T3, T4,T7,T8, T14, X1, X2 X3, X4, X5, X7, X8, ED1, ED2, ED3,ED5, ED6	80%
O alumno que opte pola avaliación extraordinaria, deberá poñerse en contacto co profesor, con mínimo, un mes de antelación a data de entrega, para ser informado dos contidos dos mesmos e do seu correcto desenvolvemento.		

9. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E OUTROS RECURSOS

Referencias básicas

BACHELARD, Gaston. *La poética del espacio*. Ed. Fondo de Cultura Económica, París (1994).

BREYER, Gastón. *La escena presente*. Ediciones Infinito. Buenos Aires (2008).

BROOK, Peter. *El espacio vacío, Arte y técnica del Teatro*. Ed. Península, Barcelona (2001).

DONDIS, Donis A. *La sintaxis de la imagen*. Ed. Gustavo Gili, Barcelona (2008).

GORDON CRAIG, Edward. *El arte del teatro*. Ed. Gaceta [Colección Escenología], México (1987).

HOWARD, Pamela. *Escenografía*. Ed. Galaxia, Vigo (2004).

LÓPEZ DE GUEREÑU, Javier. *Decorados y tramoya*. Ñaque Editora, Ciudad Real (1998).

MACGOWAN, Kenneth y MELNITZ, William. *Las edades de oro del teatro*. Ed. Fondo de Cultura Económica, México (1964).

MACKINTOSH, Iain. *La arquitectura, el actor y el público*. Ed. Arco/Libros, Madrid (2000).

MUNARI, Bruno. *Diseño y comunicación visual*. Ed. Gustavo Gili, Barcelona (2008).

NIEVA, Francisco. *Tratado de escenografía*. Ed. Fundamentos, Madrid (2000).

OLIVA, César y TORRES MONREAL, Francisco. *Historia básica del Arte Escénico*. Ed. Cátedra, Madrid (1990).

VV.AA. *Investigaciones sobre el espacio escénico*. Ed. Alberto Corazón [Comunicación 4], Madrid (1970).

10. OBSERVACIÓNS / RECOMENDACIÓNS

Observacións á avaliación en caso de confinamento por Covid-19: Manteranse medidas de prevención da Covid-19 en todos os espazos de traballo, como a hixiene das mans e a ventilación regular dos espazos pechados. Así mesmo, activaranse os protocolos que especifique a Administración educativa no caso de ser necesario.